

N y e s t e

S f i l d e r i e a f R i o b e n h a v n.

F e m t e n d e A a r g a n g. N o. 8.

Udgivet, redigeret og forlagt af C. Goldin.

Gedantes, i Folge Kongel. allersædigg. Kildelse, med Grevposterne.

T i r s d a g e n den 27 J a n u a r i 1 8 1 8 .

O m S k a t t e r o g D e r e s N a t u r .

Skal en Stat kunne bestaae, saa maa ethvert af dens Lemmer bidrage til dens Wedligholdelse. Naturen selv lærer os dette, naar vi kaste et Blik paa en Biekupe. Biernes kjende inter til Statslove, men desuagtet bidrage de dog alle, hver paa sin Maade, til det Heles Larv. Men hvad der hos disse uformlige Skabninger tilveichingez ved en blind Naturdrift, det maa i Vidigsoam-fundet fremstaaes ved Love. I Begyndelsen af Staternes Opkomst var det let at bestemme disse Bidrag. Deels vase Alle lige formændende, og Bidragene kunde dorfor ogsaa vase lige; deels bestod Formuen km i Jordens Producter, og intet var dorfor lettere end at bestemme, hvor meget Korn, hvor megen Frukt, hvor mange Drægshylker hvort Statslezen skulde svare. Men ligesom Staterne alt mere og mere udviklede sig, jo uligere Ejendommen, som en Folge heraf, blev, desto vanskeligere var det at ordne dette Afgivts-væsen paa en klog og billig Maade. Selv Landmanden, der mindst af Alle forlod den oprindelige Naturstand, kom dog til at staae i forandrede Forhold til Stadernes Beboere, og hans Andreselde i Staterens Krigstjeneste gav, blandt andet, hans Stilling en anden Retning. Medens hans Son og Ewenbe kaldtes til Føde landets Forsvar, formindskedes allerede, ved dette Afsavn, endel af hans Formue, og jo mere de større Staders

Sal vorke, desto nødvendigere blev hans Deelstalgelse i deres Larvs Fremme. Han kom saaledes snart til at staae i dobbelte Forhold. — Fra nu af var det høist vanskeligt for Staten at ordne disse Bidrag paa en tilhørlig Maade. Allerede Ordet Skat og Beskatning (paa Tysk: Schatz og Beschauung), ligesom Taxer af det Latinske Taxatio, viser aabenbart, at man nu maatte skatere de Borgernes Venne, for derefter at bestemme det Bidrag, hver af dem skulde yde. Men al Skattering bestaaer i Gisning og leder til Uvisshed. Hvorledes man end har sig ad, udsatte man sig for at feile. Vilde man beskatte alle Lige, saa raabte den Fattige, "Hvorfor skal jeg betale ligesaa meget som min rige Nabo, der eier ti Gange saa meget som jeg!" Vilde man beskatte den Rige forholdsvis hojere end hin, saa raabte han: hvorfor skal jeg betale saa meget mere? Jeg nyder jo hverken større Beskyttelse af Staten, eller faaer det, jeg behøver til mit og Mines Op-hold, en eneste Kvæd lettere end den Fattige? Den Formue, jeg eier, har Staten ikke skjukket mig, og mister jeg den, ved et eller andet Held, saa faaer jeg ingen Erstatning dorfor. Er Staten et Selskab, hvorfor skal den da være forstjellig fra hvort andet Selskab: hvor Contingenien er lige for Alle?" — Enher Upartisk maa tilstaae, at den Rige umagtelig, fra en vis Side betrags-tet, havde Net. Staterne indsaae det vel ogsaa; men nu indtraf der Trøngselstider, hvor man behøvede øjeblikkelig hjælp, og til hvem skulde man

Udlandet, tilsligt vilde gaae aldeles under derved. Men dette System burde dog have vakt mere Sands for Simplicitet i Skattekassen, end det virkeligen hidtil har gjort.

(Fortsættes.)

Indealandiske Efterretninger.

Samtlige Kjøbenhavns Municipals Afgifters Belob for 1818, med Undtagelse af Fattigskatten, udgjør 321,496 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. S. V., eller, efter nuværende Bank-Cours 602,806 $\frac{1}{2}$ Rbdlr. M. V. I Året 1816 udgjorde de samme Afgifter 337,690 Rbdlr. S. V., eller 633,168 $\frac{3}{4}$ Rbdlr. M. V., altså 16,193 $\frac{1}{4}$ Rbdlr. S. V., eller 30,362 $\frac{1}{4}$ Rbdlr. M. V. mere end i Åar.

Efterat en allerunderdanligst Indberetning om hvad det givne dage Selstab havde virket i Året 1817, samt Ballance over dets Indtagter og Udgivter, i en allernadigst forundt Audience den 21de December s. A. var overrakt Hds. Majestet Dronningen, Selstabets allerhøjste Bestyrerinde, ved en Deputation af Overbestyrerinden, Kammerfroken v. d. Maase, Geheimkonferenteraadinde Cobhorsen og Madame Nazthansson, behagede det Hds. Majestat i de naadigste Udtryk at bevidne Bestyrelsen og Selstab sin allerhøjeste Tilfredshed. Bestyrelsen indbolderefter alle Selstabets Medlemmer til en Forsamling den 29de Decbr. s. A. Hs. Crell. Overhofmarschal von Hauch havde den Godhed at aabne dette Mode med en korte Tale. Derefter uddelethes endvidere Premier til fem gamle Ejendomspiger, der havde tjent fra 35 til 40 Åar og derover i een Familie, hver 40 Rbd. — Ved Lodfestning udtraadte tre af Bestyrelserne, nemlig: Grevinde S. v. Moltke, fød v. Düring, Frue Etateraadinde Nyberg, og Froken J. M. Jessen. — I de Udtredendes Sted foretoges Valg ved Stemmegivning paa tre nye Bestyrerinder, efter hvilket følgende indtraadte i Bestyrelsen: Frue Marie Koefoed, Frue Admiralinde de Krieger, og Frue Commandeurinde Wengel, fød Dorrien.

De med sidste Post indlobne Breve fra St. Croix stadsfæste de forhen omtalte gode Efterretninger om Udsigterne til en velsignet Host. De

tale intet om den Orient, der har hersket i Vestindien, hvoraf man slutter, at den ingen Skade har anrettet paa vore Her.

Thorvaldsens store Basrelief: Alexanders Triumphog til Babylon, erkjendes nu af Italienerne selv for denne vor Landsmænds Meisterwerk. Det blev egentlig bestilt af den franske Regierung for Slotet i Rom, men da Napoleon faldt, inden det kunde udføres, og ingen synes at ville anvende 15,000 Specier paa dets Udførelse, sagt har Thorvaldsen besluttet at ville bekoste dette sit Yndlingswerk hugget i Marmor, uden at forde mere end Stenen kostet. Dette Basrelief er anbragt som en Frise i een af Salene paa det parvælige Slot paa Monte-Cavallo, hvor det indrager alle fire Wagge, af hvilke de to ere 43 $\frac{1}{2}$ og de to andre 37 $\frac{1}{2}$ romerske Palmer lange. Basreliefs Hoide er 5 Palmer. — Thorvaldsens fire største Basreliefs til Christiansborg Slot ere nu færdige.

Blandt de af hans nyeste Arbeider, som have tildraget sig Kjenderes Beundring, ere Scener af Homer, ligeledes i Basreliefs, Nat og Dag, og en Danserinde. Den sidste Figur skal han, det konstige Drapperie og de utallige Falder nagede, have forsørgt i sex Uger. Han er for nerverende Tid sysselsat med at restaurere paa Den Egina, liges over for Athen, i Året 1811, opgravede Statuer, der engang have prydet den parhelleniske Jupiters Tempel paa Egina, og som Kronprinsen af Bayern tilkøbte sig 1812. Huster forsørger han ikke mere, nagedt hver beroltes ham med adskillige Hundrede Specier, og i Almindelighed ikke kostede ham mere end fire til dem Dages Arbeide. Han visser intet heller end at kunne arbeide efter fris Valg og uden Bestillinger. I Rom nyder han den første og alminderligste Agtelse. Hans Arbeider besorges stukke i Kobber af to Konstnere i Rom, og en tredie, i Frankfurt, besørger en Pragtudgave deraf. Ogsaa stikkes hans Konstværker i Gemmer, og af en saadan, med en Copie af hans Basrelief, Matten, har en Konstner solgt i Glaspæster; eller Astryk, 200 Exemplarer. Foruden vor Ectersberg, har ogsaa den berømte italienske Maler i Rom, Casmenutini, malet ham; han er ogsaa stukket i Kobber og i Steen. En ung Konstner fra Neuschatel har forsørgt en Medaille til hans Ere. Han

er prydet med en neapolitanst Orden, og ansat som Professor ved Konstakademiet i Rom med 300 Species årligen. (Udaf en Danst Reisendes Efterretninger fra Rom, Juli 1817, i Athene f. Des. 1817.)

I den Decen. Correspondent, No. 16 f. A., klages over Bondernes Uwillinghed, og Sognesogdernes Udwilighed til at ifandsette Veiene; der siges, at de ere paa nogle Steder endnu i samme Tilstand, hvori de for 19-20 Åar blev ved Udstiftningen lagde over Markerne, uden siden hverten at være blevne jævnede eller fylsde. Den foreslaaer, at der skulde ansættes officirer, som skulde have frie Quartier, Besordring og en forhøjet Løn, der burde lignes paa Hartkornet; og at det forresten var godt at have et eget Landpolitie, som skal have Opsyn foruden med Veiene, tillige ogsaa med allehaande Markuordnere, og med Landstrygere. Herved anmarker Redactr. af Slagelse Avis i sammes No. 11 f. d. A.: "Man skulde være forsigtig med at gøre saadanne Forslag, og man betænker ikke hvor meget Ondt man dermed kunde stiske, isaldt de sik Bifald; man kunde let derved bringe Bonden under et nyt Lag, udsætte ham for mange Adsueller og Plager, og disse militaire Opsynsmænd kunde blive med Tiden til det samme, hvad Herremændenes Forvaltere og Ridderfædre var i forrige Tider; skulde der være saadanne Opsynsmænd, saa ber de tages af Landmandens egen Classe, og i de Amter, hvor der er en kraftfuld og virksom Administration og retskafne Herredsfogder, viser Erfaringen: at saavel Bevæsen som alle andre Gjenstande, som høre til et godt Landpolitie, kunne holdes i Orden, uden alle saadanne trykkende og farlige Foranstaltninger, hvorved det attræsede Maal uden et godt Overopsyn, dog ligesulte kan forsejles."

Bed at anmeldte det nye Lysstøberie, anlagt af Eierne af Stedet Ratzenborg eller det saakaldte gamle Pesthus ved Kjøbenhavns Vestergade, anmarker Udgifteren af Viborg Samler: "Det var at ønske, at man herefter anlagde saa mange og saa gode Lysstøberier, at fremmede Lys ikke skulle indføres i Landet. — Allerede længe er den gode Vesterjydske Faaretælle kjørt ned til Christiansfeldt hvert Åar, for at omdannes til Lys, som kan

halbes dyrekjøpte, da alt der udregnes i Selv. — Men, at vores egne danske Fabriter kunne levere dem ligesaagode, er der ingen Tvivl om.

Hystriver Hoss i Nakskov bekjendtgjør, at han nu har erholdt Visched om, at der intet bliver af den store Arv, som endel Familier i Syen havde gjort Regning paa efter en i Philadelphia afodt Slægtning, Christian Fibiger Esq., da efter de fra den danske Minister-Ressident indhente Efterretninger en adopteret Son af bemeldte C. Fibiger er i lovlig Besiddelse af hans efterladte Formue.

Aalborg, d. 17 Jan. Natten imellem sidste torsdag og fredag havdes her et meget stærkt stormende Vejr, blandet med Hagel og stærke Lynslint; hvorved endog efter Sigende skal være forenummet et Slags Jordfjel.

Narhuns, d. 23 Jan. Natten imellem den 15de og 16de Jan. slog Lynilden ned i en Gaard i Hammelv ved Grenaa; Rahuset og Kreatrene, paa 6 Kær var, blevet et Nov for Luerne.

Bor reisende Landemand Hr. M. Koppeler, medens sit Ophold i Dresden, udnyttet til Presmedlem af det derværende kgl. Syng-Academie. — Af Daniske, som i Slutningen af f. A. opholdte sig i hin sachsiiske Kongestad, vare: Hr. von Bertouch, Hr. Hiort, den unge Maler Hr. Jensen, (der berammes meget for sine fordeles heldige Copieringer af Tizian, Raphael og Vandycz; Grosserer Mathanson i Rhon, eier et af denne unge Konstners Arbeider; Raphaels Madonna de la sedia), og Kapelmusikus Hr. Funck. (Narhuns Av.)

Hr. Pastor Blichfeldt i Ormslev Prestegård, har under 21 Jan. d. A. bekjendtgjort følgende i Narhuns Avis: "Af U forsigtighed ved Bagning, sidste Mandag Formiddag, den 19de Jan., udbrødild hos Gaardmand Peder Ovesen i Laboe, der tog saa hastig Overhaand, at hans og Naboen, Christen Christensen, sammenbygte Baaningshus vare antændte, inden selv Beboerne vidste det, og begge Gaardes Hus paa et 10 Hagsnar, P. O. tilhørende, der, midt i Gaarden, omringet af Luerne, endnu staaer uskadet, halv fortærede, for den første Spritse kom, som strax maatte anvendes paa at forebygge Sognesogdens, Jens Jensens Gaards Autonelse, der var udsat